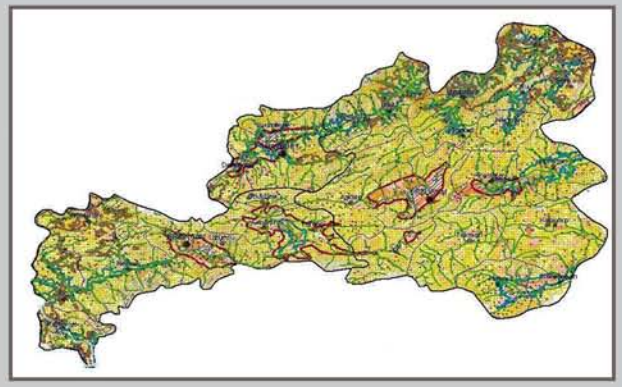
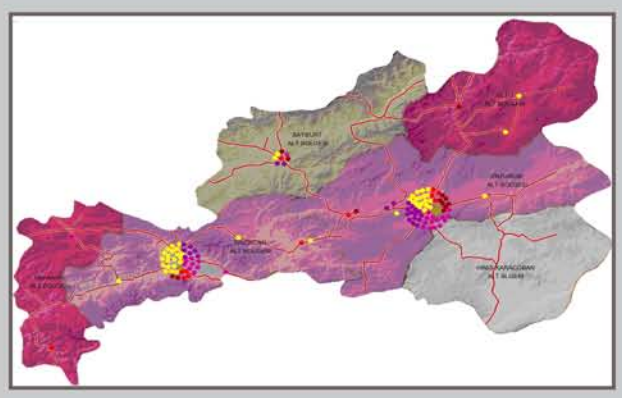
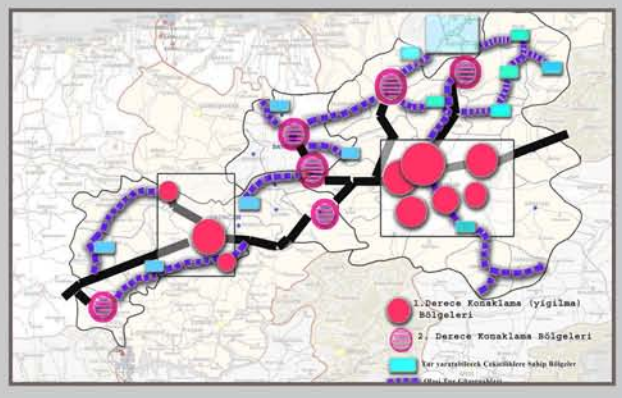
EKONOMİK – TOPLUMSAL – MEKANSAL ÖRGÜTLENME İÇİN
DAR BÖLGELİ POLARİZE MODEL

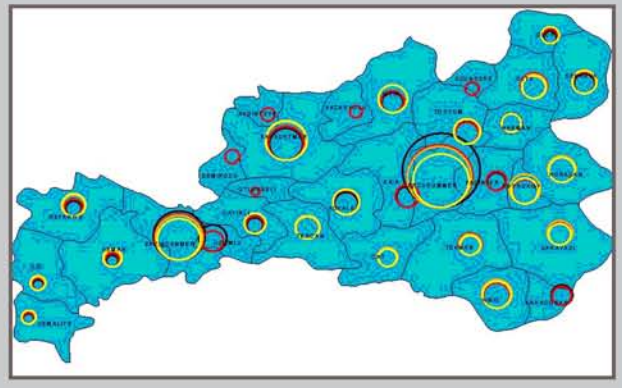

ERZURUM – ERZİNCAN – BAYBURT
BÖLGESEL GELİŞME PLANI

SENTEZ VE ÖNERİLER

KİTAP – III

UNITED NATIONS
DEVELOPMENT PROGRAMME

T.C. BAŞBAKANLIK
DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

MAYIS, 2005 İSTANBUL TAYF MATBAACILIK LTD. ŞTİ.

EKONOMİK- TOPLUMSAL- MEKÂNSAL ÖRGÜTLENME İÇİN
DAR BÖLGELİ POLARİZE MODEL

ERZURUM – ERZİNCAN – BAYBURT BÖLGESEL GELİŞME PLANI

SENTEZ VE ÖNERİLER

KİTAP - III

T.C. BAŞBAKANLIK DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI
UNITED NATIONS DEVELOPMENT PROGRAMME
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

MAYIS, 2005 İSTANBUL TAYF MATBAACILIK LTD. ŞTİ.

UNDP
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Bütün Hakları Saklıdır. © 2005
Bu eserin bir kısmı veya tamamı, Y.T.Ü. Rektörlüğü ile UNDP'nin izni olmadan, hiçbir şekilde çoğaltılamaz, kopya edilemez.

ISBN 975-461-398-2

Baskı: TAYF MATBAACILIK LTD. ŞTİ. İSTANBUL
Tel: (0212) 264.72.16

TAYF Matbaacılık tarafından 02.05.2005 tarihinde 300 (üç yüz) adet basılan, "Erzurum – Erzincan – Bayburt Bölgesel Gelişme Planı: Sentez ve Öneriler" adlı eserin her türlü bilimsel ve etik sorumluluğu bölüm yazarlarına aittir.

TEŞEKKÜR

EEB Bölgesel Gelişme Planı'na ivme veren ve her aşamasında destek olan Erzurum Milletvekili sayın Prof. Dr. Mustafa Ilıcalı'ya; olumlu ve yapıcı değerlendirmeleriyle bizi yüreklendiren DPT Müsteşar Yardımcısı sayın Lütfü Elvan'a; Ankara, İstanbul ve Erzurum'da yapılan toplantıların, alan çalışmalarının gerçekleşmesini ve bu kitabın yayınlanmasını olanaklı kılan UNDP'ye ve temsilcileri sayın Prof.Dr Ziya Yurttaş ve sayın Doç.Dr. Erol Çakmak' a, A.Ü rektörü sayın Prof.Dr. Yaşar Sütbeyaz'a ve o tarihteki YTÜ rektörü sayın Prof Dr Ayhan Alkış'a, yöredeki alan çalışmalarını birlikte yaptığımız, kendi uzmanlık alanlarındaki yayınlarından yararlanmamıza izin veren, ortak toplantılarımızdaki yapıcı eleştiri ve uyarılarıyla plan çalışmalarına destek veren Atatürk Üniversitesi'nin değerli öğretim üye ve yardımcılarına, Ar.Gör.Dr. M.Doruk Özügül'e (YTÜ); ayrıca, Mim. Fak. (YTÜ) Dekan sekreteri sayın Saran Akaryıldız'a, 2004-2005 dönemi Peyzaj Planlama Yüksek Lisans Programı (YTÜ) ve Şehir ve Bölge Planlama Bölümü (YTÜ) Planlama 3 (Bölge planlama stüdyosu) öğrencilerine, bu kitabın basımını gerçekleştiren Dr Nüvit Kuzuoğlu ve TAYF Matbaacılık çalışanlarına teşekkür ederiz.

Son olarak, planlama grubumuzun çalışmalarının her aşamasında deneyimi, bilgisi, eleştirileri ve değerli görüşleriyle bize yol gösteren, hocamız, plan danışmanı sayın Prof. Dr. Rıfkı Arslan'a özellikle şükranlarımızı sunarız.

Erzurum-Erzincan-Bayburt Bölgesel Gelişme Planı
Yıldız Teknik Üniversitesi Planlama Grubu
Mayıs 2005

ÖNSÖZ

Erzurum-Erzincan Bayburt bölgesi için hazırlanan bölgesel gelişme planı çalışmaları 2004 yılı Ocak ayında imzalanan protokol çerçevesinde başlamıştır. Çalışmaların, ilk aşamasında ikincil kaynak araştırmaları yapılmış, daha sonra 2004 yılı Şubat ve Mart aylarında bölgede, yerinde gözlemler, derinlemesine görüşmeler ve diğer bilgi toplama işlemleriyle ikinci aşama sürdürülmüştür. Veriler ilçe ölçeğinde değerlendirilmiş ve sınıflanmış; toplanan verilerin işlenmesi sonucunda ortaya çıkan saptamalar Ankara'da (DPT) ve EEB bölgesindeki çeşitli toplantılarda ilgili kurumların temsilcilerine sözel açıklamaların yanı sıra tablolar, grafikler ve haritalar ile sunulmuştur.

Erzurum-Erzincan-Bayburt Bölgesel Gelişme Planı dört kitap halinde yayınlanmıştır. Birinci ve ikinci kitaplar analitik rapor ve haritaları içermektedir. Üçüncü kitap planlama sürecinin sentez aşamasını, planın önerdiği ekonomik, toplumsal mekansal örgütlenme stratejilerini ve uygulamaya rehber olması amacıyla her sektör için hazırlanan yol haritalarını kapsamaktadır. Dördüncü kitapta ise tüm sentez ve önerilerin coğrafi anlatımları ve haritaları yer almaktadır.

ARAŞTIRMA SÜRECİ ve İŞBÖLÜMÜ

EEB Bölgesel Gelişme Planı çalışmaları DPT, UNDP, Atatürk Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi tarafından imzalanan bir protokol uyarınca 2004 yılı Ocak ayında aşağıda belirtilen örgütlenme ve işbölümü çerçevesinde başlamıştır:

EEB Planı Danışmanları:	Prof. Dr. Mustafa ILICALI Prof. Dr. Rıfkı ARSLAN	
EEB Plan Koordinatörü:	Prof. Dr. Emre AYSU	(YTÜ)
UNDP :	Prof. Dr. Ziya ÖZTAŞ Doç. Dr. Erol ÇAKMAK	
A.Ü. Koordinatörü:	Doç. Dr. Sinan TEMURLENK	(AÜ)

EEB Bölgesel Gelişme Planı Yürütücüleri:

Prof. Dr. Ayşe Nur ÖKTEN	(YTÜ)	Prof. Dr. Semra ATABAY	(YTÜ)
Doç. Dr. Betül ŞENGEZER	(YTÜ)	Doç. Dr. İclal DİNÇER	(YTÜ)

EEB Bölgesel Gelişme Planı Alan Çalışması Ekibi:

DoçDr Ömer Selçuk EMSEN	(AÜ)	YDoçDr Kadir KOŞAN	(AÜ)
YDoçDr Yiğit EVREN	(YTÜ)	YDoçDr Tecer ATSAN	(AÜ)
YDoçDr Mustafa YAPRAK	(AÜ)	YDoçDr Avni BİNİCİ	(AÜ)
YDoçDr Yaşar NUHOĞLU	(AÜ)	YDoçDr Ömer YILMAZ	(AÜ)
ÖğrGörDr Oya AKIN	(YTÜ)	ÖğrGörDr Ayfer GÜL	(YTÜ)
ÖğrGör Dr Ercan KOÇ	(YTÜ)	ÖğrGör Dr Ali KILIÇ	(YTÜ)
ArGörDr Nazire DİKER	(YTÜ)	ArGör Ebru SEÇKİN	(YTÜ)
ArGör Tuba İnal ÇEKİÇ	(YTÜ)	ArGör Hakan UZBEK	(YTÜ)
ArGör Cenk HAMAMCIOĞLU	(YTÜ)	ArGör Ekrem Lütfü AKSAKAL	(AÜ)
ArGör Kemal DEĞER	(AÜ)	ArGör Bora YERLİYURT	(YTÜ)
Uzm Gül TÜZÜN	(YTÜ)		

EEB Bölge Planı Ekibi:

YDoçDr Tülay Ayaşlıgil	(YTÜ)	YDoçDr Yiğit EVREN	(YTÜ)
ÖğrGörDr Oya AKIN	(YTÜ)	ÖğrGörDr Ayfer GÜL	(YTÜ)
ArGörDr Nazire DİKER	(YTÜ)	ArGörDr Elif ÖRNEK ÖZDEN	(YTÜ)
ArGör Ebru SEÇKİN	(YTÜ)	ArGör Tuba İnal ÇEKİÇ	(YTÜ)
Uzm Gül TÜZÜN	(YTÜ)		

EEB Turizm Projesi Tasarım Ekibi:

ÖğrGör Dr Ercan KOÇ	(YTÜ)	ÖğrGör Dr Ali KILIÇ	(YTÜ)
ArGör Hakan UZBEK	(YTÜ)	ArGör Cenk HAMAMCIOĞLU	(YTÜ)
ArGör Bora YERLİYURT	(YTÜ)		

EEB Bölgesel Gelişme Planı Harita Ekibi:

Doç. Dr. Gül BATUK	(YTÜ)	Ar.Gör.Dr Ozan EMEM	(YTÜ)

EEB Atatürk Üniversitesi Ekibi:

Prof Dr Fahri YAVUZ	Prof Dr Taşkın ÖZTAŞ
Doç Dr M. Sinan TEMURLENK	Doç Dr Ömer Selçuk EMSEN
Y Doç Dr Kadir KOŞAN	Y Doç Dr Tecer ATSAN
Y Doç Dr Avni BİNİCİ	Y Doç Dr Mustafa YAPRAK
Y Doç Dr Yaşar NUHOĞLU	Y Doç Dr Ömer YILMAZ
Ar Gör Ekrem Lütfü AKSAKAL	Ar Gör Kemal DEĞER

YOL HARİTASI

İÇİNDEKİLER

DOĞAL YAPI YOL HARİTASI
TARIM SEKTÖRÜ YOL HARİTASI
SANAYİ SEKTÖRÜ YOL HARİTASI
TURİZM SEKTÖRÜ YOL HARİTASI

DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ EEB BÖLGESİ YOL HARİTASI I

HEDEF I : BİLGİ ALT YAPISININ OLUŞTURULMASI

Anahtar Eylem : DOĞAL KAYNAK VERİ TABANININ OLUŞTURULMASI , ENVANTER OLUŞTURMA

	AYRINTILI EYLEMLER	YAPILACAK İŞ	BEKLENEN ÜRÜN7 MEKAN	ÖNDER KURULUŞ VE PAYDAŞLAR
1	PLAN, HARİTA VB DÖKÜMANLARIN ELDE EDİLMESİ	• Türkiye Genel Toprak Amenajman Haritaları (Ö: 1/1 000 000) • Türkiye Erozyon Haritası (Ö: 1/1 000 000) • Toprak Amenajman Haritası (Ö: 1/100 000) • Toprak Haritaları (Ö: 1/25 000)	• ARAZİ VE KAYNAK ENVANTERİ • GÜNCEL ARAZİ KULLANIMLARI • TOPRAK YAPISI • BÜYÜK TOPRAK GRUPLARI • ARAZİ KABİLİYETİ • KORUNACAK POTANSİYELLER • SINIRLAYICI TOPRAK FAKTÖRLERİ • EKOLOJİK BASKILARIN BELİRLENMESİ • ALINACAK TEDBİRLER • BİLİNÇLİ KULLANIM OLANAKLARI • KAYNAK KORUNMASI • DOĞA KORUMA • SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	DPT Bayındırlık Bakanlığı Enerji ve Turizm Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müd. İlgili Genel Müdürlükler İlgili Bölge Müdürlükleri Üniversiteler, MYO TÜBİTAK TMMOB İlgili Meslek Odaları İlgili Birlikler Sivil Toplum Kuruluşları Kooperatifler Üretici Birlikleri Yerel Yönetim Birimleri Kontrol Konseyleri Çevre Müdürlükleri TAGEM TİGEM Ajanslar
2		• Türkiye Jeoloji Haritaları (Ö: 1/500 000) • Jeoloji Haritaları (Ö: 1/100 000)	• ARAZİ VE KAYNAK ENVANTERİ • JEOLOJİK YAPI VE ÖZELLİKLERİ • DEPREM DURUMU • BİLİNÇLİ ARAZİ KULLANIMI • YANLIŞ ARAZİ KULLANIMLARI • SORUNLU ALANLARIN BELİRLENMESİ • DOĞACAK PROBLEMLERİN ÖNCEDEN TESPİTİ	
3		• Havza Haritaları (Ö: 1/200 000)	• ARAZİ VE KAYNAK ENVANTERİ • ÖNCELİKLİ ARAZİ KULLANIMLARI • ONCELİKLİ KORUMA ALANLARI • OVA, TARIM VE ORMAN KORUMA HAVZALARI • SU TOPLAMA HAVZALARI • ÇEVRESEL BASKILAR • EKOLOJİK RİSK ALANLARI • MİKRO HAVZA ALANLARI	
4		• İl Arazi Varlığı Haritaları (Ö: 1/100 000) • Orman Amenajman Haritası (Ö: 1/100 000) • Topoğrafik Haritalar (Ö: 1/25 000)	• ARAZİ VE KAYNAK ENVANTERİ • GÜNCEL ARAZİ KULLANIMLARI • EKOLOJİK BASKILARIN BELİRLENMESİ • BİLİNÇLİ KULLANIM OLANAKLARI • KAYNAK KORUNMASI • ORMAN POTANSİYELİNİN ORTAYA KONMASI	

HEDEF I : BİLGİ ALT YAPISININ OLUŞTURULMASI

Anahtar Eylem : DOĞAL KAYNAK VERİ TABANININ OLUŞTURULMASI

	AYRINTILI EYLEMLER	YAPILACAK İŞ	ÖNDER KURULUŞ VE PAYDAŞLAR	BEKLENEN ÜRÜN
5	PLAN, HARİTA VB DÖKÜMANLARIN ELDE EDİLMESİ	• Türkiye Jeomorfolojik Yapı Haritaları (Ö: 1/500 000) • Jeomorfolojik Yapı Haritaları (Ö: 1/100 000, 1/ 50 000) • Jeomorfolojik Yapı Haritaları (Ö: 1/125 000- 10 000) • Mikro Havza Haritaları (Ö: 1/100 000 1/ 25 000)) • Erozyon Haritası (Ö: 1/100 000, 1/50 000, 1/25 000) • Tarımsal Amaçlı Arazi Kullanım Plan. • Toprak Koruma Projeleri • Büyük Ova Koruma Alanları Planları • Su Koruma Alanları Planları • Arazi Toplulaştırması • Güncel Vejetasyon Haritaları • Biyotop Haritalaması • Flora ve Fauna Potansiyel Envanteri • Doğa Koruma Alanları Envanteri • Av Hayvanları Koruma Alanları Plan • Kuş Göç Güzergahı ve Kışlak Alanları Koruma Planları • Gen Merkezleri Envanteri ve Koruma Planları • Su ve Rüzgar Erozyona Duyarlı Alan Koruma Planları	DPT Bayındırlık Bakanlığı Çevre ve Orman Bakanlığı Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Enerji ve Turizm Bakanlığı Kültür Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müd. İlgili Genel Müdürlükler İlgili Bölge Müdürlükleri İlgili Şeflikler Üniversiteler Meslek Yüksek Okulları Mesleki ve Teknik Liseler TÜBİTAK TMMOB İlgili Meslek Odaları İlgili Birlikler Sivil Toplum Kuruluşları Kooperatifler Üretici Birlikleri Yerel Yönetim Birimleri Kontrol Konseyleri Çevre Müdürlükleri TAGEM TİGEM KOSGEB Ajanslar	• DOĞAL KAYNAK VERİ BANKASININ OLUŞTURULMASI • DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI • BÖLGENİN SOSYOEKONOMİK YAPISININ GELİŞTİRİLMESİ • BÖLGEDE İSTİHDAM OLANAKLARININ YARATILMASI • GÖCÜN ÖNLENMESİ • TOPLUMUN REFAHININ SAĞLANMASI
6	BİLGİ AKTARIM VE KOORDİNE MERKEZİNİN OLUŞTURULMASI	KAYNAK VERİ TABANININ BİR MERKEZDE TOPLANMASI		

DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ EEB BÖLGESİ YOL HARİTASI I

HEDEF 2 : SOSYAL ALT YAPININ GELİŞTİRİLMESİ

Anahtar Eylem : NİTELİKLİ İŞ GÜCÜNÜN OLUŞTURULMASI

	AYRINTILI EYLEMLER	YAPILACAK İŞ	ÖNDER KURULUŞ VE PAYDAŞLAR	BEKLENEN ÜRÜN
1	**UZMAN YETİŞTİRME** **TEKNİKER YETİŞTİRME** UYGULAMAYA YÖNELİK **TEKNİKER YETİŞTİRME**	MEVCUT ÜNİVERSİTELERDE YARARLANMA YENİ EĞİTİM EĞİTİM PROGRAMLARI GELİŞTİRME SERTİFİKA PROGRAMLARI OLUŞTURMA	VALİLİK EEB ÜNİVER. YAKIN ÇEVRE ÜNİ.,, UZMANLAŞMIŞ ÜNİ. MYO DPT Bayındırlık Bakanlığı Çevre ve Orman Bakanlığı Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Enerji ve Turizm Bakanlığı Kültür Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müd. İlgili Genel Müdürlükler İlgili Bölge Müdürlükleri İlgili Şeflikler Üniversiteler Meslek Yüksek Okulları Mesleki ve Teknik Liseler TÜBİTAK TMMOB İlgili Meslek Odaları İlgili Birlikler Sivil Toplum Kuruluşları Kooperatifler Üretici Birlikleri Yerel Yönetim Birimleri Kontrol Konseyleri Çevre Müdürlükleri TAGEM TİGEM KOSGEB Ajanslar	• BİLİNÇLİ ARAZİ VE KAYNAK KULLANIMI • DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI • BÖLGENİN SOSYOEKONOMİK YAPISININ GELİŞTİRİLMESİ • BÖLGEDE İSTİHDAM OLANAKLARININ YARATILMASI • GÖCÜN ÖNLENMESİ • BİLGİ BİRİKİMİNİN TRANSFERİ • EYLEM VE ETKİNLİKLERDE YAYGINLIK • KİŞİSEL VE TOPLUMSAL VE BÖLGESEL BİLİNÇ GELİŞTİRME • BİLİÇLİ VE EĞİTİMLİ İNSAN KAYNAĞI YARATMA • EYLEMLERDE FIRSAT EŞİTLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ • TOPLUMUN REFAHININ SAĞLANMASI

DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ EEB BÖLGESİ YOL HARİTASI II

DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ EEB BÖLGESİ YOL HARİTASI III

HEDEF 3 : TEKNİK ALT YAPININ OLUŞTURULMASI

Anahtar Eylem : DOĞAL KAYNAKLARIN PLANLAMASI

	AYRINTILI EYLEMLER	YAPILACAK İŞ	ÖNDER KURULUŞ VE PAYDAŞLAR	BEKLENEN ÜRÜN
1	EKOLOJİK PLANLAMA PLANLAMA SÜRECİ	**I. ENVANTERİN OLUŞTURULMASI:** DOĞAL, KÜLTÜREL, SİYASAL, TARİHSEL, SOSYAL ENVANTERİN OLUŞTURULMASI	• DPT • Bayındırlık Bakanlığı • Çevre ve Orman Bakanlığı • Tarım ve Köyişleri Bakanlığı • Enerji ve Turizm Bakanlığı • Kültür Bakanlığı • Devlet Su İşleri Genel Müd. • İlgili Genel Müdürlükler • İlgili Bölge Müdürlükleri • İlgili Şeflikler • Üniversiteler • Meslek Yüksek Okulları • Mesleki ve Teknik Liseler • TÜBİTAK • TMMOB • İlgili Meslek Odaları • İlgili Birlikler • Sivil Toplum Kuruluşları • Kooperatifler • Üretici Birlikleri • Yerel Yönetim Birimleri • Kontrol Konseyleri • Çevre Müdürlükleri • TAGEM • TİGEM • KOSGEB • Ajanslar • Çevre ve Orman Bakanlığı ve Üniversitelerin işbirliğinde	• BÖLGENİN PEYZAJ YAPISININ ORTAYA KONMASI • KARAKTERİSTİK ÖZELİKLERİN SAPTANMASI • TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ ORTAYA KONMASI • TOPRAĞIN KORUNMASI
		II . ANALİZ SÜRECİ ENVANTERDEKİ VERİLERİN HER BİRİNİN AYRI AYRI ANALİZİ		• TARIM, ÇAYIR, MERA VB. POTANSİYELİNİN ORTAYA KONMASI • TOPRAKTAN EN İYİ YARARLANMA • ÖNCELİKLİ TARIM ALANLARINI SAPTANMA • TARIM ALANLARININ ARTMASI VE GELİŞTİRİLMESİ • ORMAN POTANSİYELİNİN SAPTANMASI, KULLANIM İLKELERİ
		III . SENTEZ VE YORUMLAMA TARIM, ORMAN, ÇAYIR MERA, REKREASYON, YERLEŞİME UYGUN POTANSİYEL ALAN KULLANIMLARININ BELİRLENMESİ		• SORUNLU ALANLARIN TESPİTİ • EROZYONUN ÖNLENMESİ • DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI
		IV . PEYZAJ GELİŞİM PLANI VE PEYZAJ PROGRAMININ HAZIRLANMASI *** • Ülke Fiziksel Planlaması ve Peyzaj Programı (Ö : 1 / 500 000) • Bölge Peyzaj Gelişim Planı ve Programı (O : 1 / 200 000) • Bölge Planlaması Peyzaj Çerçeve Planı (Ö : 1 / 50 000, 1 / 25 000) • Nazım İmar Planı Peyzaj Planı (Ö : 1 / 10 000, 1 / 5 000) • Uygulama İmar Planı • Yeşil Alan Planlaması • (1 / 2 000, 1 / 1 000)		• EKOLOJİK BÖLGELEME VE STRATEJİK KARARLAR • MUTLAK KORUMA ALANLARI • KORUMA ALANLARI • KULLANMA ALANLARI • YENİLEME ALANLARI • BİYOLOJİK ONARIM ALANLARI • BİLİNÇLİ ARAZİ VE KAYNAK KULLANIMI • DOĞA KORUMA
				• BİLİNÇLİ ARAZİ VE KAYNAK KULLANIMI • DOĞA KORUMA • BÖLGENİN SOSYOEKONOMİK YAPISININ GELİŞTİRİLMESİ • BÖLGEDE İSTİHDAM OLANAKLARININ YARATILMASI • GÖCÜN ÖNLENMESİ • TARIM, ORMAN KÖYLÜSÜNÜN KALKINMASI

**** IV . PEYZAJ GELİŞİM PLANI VE PEYZAJ PROGRAMININ HAZIRLANMASI GELİŞMİŞ BATI ÜLKELERİNDE UZUN YILLARDIR UYGULANAN BİR PLANLAMA AŞAMASIDIR. ÜLKEMİZDE DE BU PLANLAMA SÜRECİNİN ENTEGRASYONU SAĞLANMALI

DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ EEB BÖLGESİ YOL HARİTASI IV

HEDEF 4 : SERMAYE BİRİKİMİNİN VE **DOĞRUDAN YATIRIMIN SAĞLANMASI**

Anahtar Eylem : DOĞAL KAYNAKLARIN PLANLAMASI

	AYRINTILI EYLEMLER	YAPILACAK İŞ	ÖNDER KURULUŞ VE PAYDAŞLAR	BEKLENEN ÜRÜN
1	TEMEL SEKTÖREL GEREKSİNİMLERİ KARŞILAMAK	• TARIM, ENDÜSTRİ VE HİZMETLER SEKTÖRÜNDE GEREKSİNİMLERİ BELİRLEMEK • TEŞVİKLER • KREDİLER	DPT Bayındırlık Bakanlığı Çevre ve Orman Bakanlığı Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Enerji ve Turizm Bakanlığı Kültür Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müd. İlgili Genel Müdürlükler İlgili Bölge Müdürlükleri İlgili Şeflikler Üniversiteler Meslek Yüksek Okulları Mesleki ve Teknik Liseler TÜBİTAK TMMOB İlgili Meslek Odaları İlgili Birlikler Sivil Toplum Kuruluşları Kooperatifler Üretici Birlikleri Yerel Yönetim Birimleri Kontrol Konseyleri Çevre Müdürlükleri TAGEM TİGEM KOSGEB Ajanslar	• DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI • ÜRETİMİNİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ VE GELİŞTİRİLMESİ • BÖLGENİN SOSYOEKONOMİK YAPISININ GELİŞTİRİLMESİ • BÖLGEDE İSTİHDAM OLANAKLARININ YARATILMASI • YÖRE HALKINA İŞ KURMA OLANAKLARI YARATMA • GÖCÜN ÖNLENMESİ • TOPLUMUN REFAHININ SAĞLANMASI
	SÜRDÜRÜLEBİLİR EKONOMİK PROJELERİ GİRİŞİMLERİ GELİŞTİRMEK	• TEŞVİKLER • KREDİLER		
	YÖREYE ÖZGÜ MODELLERİN GELİŞTİRİLMESİ (EK 1)			
	YÖRE HALKINA KÜÇÜK SERMAYEDARA İŞ OLANAKLARI YARATMA			
	ÜRÜN ÇEŞİTLİLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ	• GELENEKSEL YÖNTEMLERLE ÜRETİLEN ÖZGÜN ÜRÜNLERİN SAPTANMASI • TEŞVİKLER • KREDİLER		
	ÖNGÖRÜLEN EKONOMİYE UYUMLU AKTÖRLERİ BELİRLEMEK			
	İŞ BİRLİĞİNİ ÇEŞİTLENDİRMEK			

DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ EEB BÖLGESİ YOL HARİTASI

HEDEF 5 : BÖLGENİN TEKNOLOJİ VE BİLGİ DÜZEYİNİN ARTIRILMASI

Anahtar Eylem : TEKNOLOJİK ALT YAPININ GELİŞTİRİLMESİ

	AYRINTILI EYLEMLER	YAPILACAK İŞ	ÖNDER KURULUŞ VE PAYDAŞLAR	BEKLENEN ÜRÜN
1	Elektronik haberleşme	Elektronik haberleşmenin avantajlarını ortaya koymak	DPT Bayındırlık Bakanlığı Çevre ve Orman Bakanlığı Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Enerji ve Turizm Bakanlığı Kültür Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müd. İlgili Genel Müdürlükler İlgili Bölge Müdürlükleri İlgili Şeflikler Üniversiteler Meslek Yüksek Okulları Mesleki ve Teknik Liseler TÜBİTAK TMMOB İlgili Meslek Odaları İlgili Birlikler Sivil Toplum Kuruluşları Kooperatifler Üretici Birlikleri Yerel Yönetim Birimleri Kontrol Konseyleri Çevre Müdürlükleri TAGEM TİGEM KOSGEB Ajanslar	• ERİŞİM VE HABERLEŞMEDE KOLAYLIK • TEKNOLOJİ VE GELİŞMİŞLİK SEVİYESİNİN ARTMASI • ÜRETİMİNİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ VE GELİŞTİRİLMESİ • ÜRETİMİN STANDARTLAŞTIRILMASI • BÖLGENİN SOSYOEKONOMİK YAPISININ GELİŞTİRİLMESİ • BÖLGEDE İSTİHDAM OLANAKLARININ YARATILMASI • YÖRE HALKINA BİLGİSAYAR KULLANIM OLANAKLARI YARATMA • BİLGİ ALT YAPISININ DİGİTAL ORTAMDA OLUŞTURULMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ
		İnternet alt yapısının sağlanması		
	Bilgisayar kullanımını teşvik etme	Bilgisayar kullanımında pratik eğitim vb programları sunma		
		Toplu kullanım olanakları yaratma		
	Bilgi alt yapısının oluşturulması	Kaynak envanterinin digital ortamda toplanması		
		Verilerin analiz ve değerlendirme tekniklerinin digital ortamda yapılması		
	Doğal kaynak veri tabanının planlama ve değerlendirmesinde gelişmiş programların kullanılması	Teknik ve uygulamaya yönelik eylemlerde digital teknik ve sosyal alt yapının oluşturulması Bölge veri tabanının ülke koordinatlarına göre Coğrafi Bilgi Sistemine (CBS-GIS'e) aktarılması		

SEKTÖR: DOĞAL KAYNAK KULLANIMI EEB SWOT ANALİZİ

İLGİLİ HEDEF	ANAHTAR KELİMELER	GÜÇLÜ YÖNLER (A)	ZAYIF YÖNLER (B)	FIRSATLAR	TEHDİTLER (D)	DÜŞÜNCELER (E)
1. BİLGİ ALT YAPISININ OLUŞTURULMASI	DOĞAL KAYNAK VERİ TABANININ OLUŞTURULMASI	• BÖLGENİN TÜR ÇEŞİTLİLİĞİ VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİĞİNİN ZENGİN OLMASI • DOĞAL KAYNAK POTANSİYELİNİN ÇEŞİTLİLİK GÖSTERMESİ NEDENİYLE BİLİMSEL ÇALIŞMALAR İÇİN ÇEKİCİLİĞİNİN BULUNMASI	• DOĞAL KAYNAK VERİ TABANININ YETERSİZ OLMASI • MEVCUT VERİ TABANININ BÖLGE DÜZEYİNDE OLMASI • MEKAN DÜZEYİNDE DETAYLI ÇALIŞMALARIN YAPILMAMIŞ OLMASI • BÖLGE DOĞAL KAYNAK VERİ TABANINI OLUŞTURMADA, ARAZİ ÇALIŞMALARINDA NİTELİKLİ VERİ TOPLAYICILARININ YOKLUĞU	• EEB BÖLGESİNİN GENİŞ BİR COĞRAFYAYI KAPLAMASI • GENELDE DOĞAL YAPININ KAYNAK TABANININ, BOZULMAMIŞ, TAHRİP EDİLMEMİŞ OLMASI • BÖLGE VE YAKIN ÇEVRE ÜNİVERSİTELERİNİN VARLIĞI	• BİLGİ VE TEKNOLOJİLERİNİN EKSİKLİĞİ • MEVCUT VERİ TABANI BİLGİLERİNİN DAĞINIK HALDE OLMASI • VERİ TOPLAMA AŞAMASINDA ARAZİ ÇALIŞMALARINDA FİZYOGRAFYANIN, İKLİMİN VB KISITLAYICI VE ZORLAYICI KOŞULLARININ VARLIĞI • BÖLGE GENELİ İÇİN ALINAN KARARLARIN YÖRE VE MEKANDA ÇEŞİTLENMESİ • ÖNCEDEN TAHMİN EDİLEMEYEN SORUNLARIN DOĞMASI	• BÖLGE, YÖRE VE MEKAN DÜZEYİNDE, VERİ TABANI OLUŞTURMAYA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ VE TEKNİK ELEMAN VE UZMAN KADROSUNUN OLUŞTURULMASI • KAYNAK TABANI OLUŞTURMADA YÖRE HALKINDAN YARARLANMA • BU KONUDA GELİŞMİŞ ÜLKELERİN ÜNİVERSİTELERİYLE ORTAK ÇALIŞMALAR YAPILMASI • ARAŞTIRMA PROJELERİ OLUŞTURMA • DOĞACAK OLASI SORUNLARA YÖNELİK ÇÖZÜMLER ÜRETMEK • DOĞAL KAYNAK VERİ TABANI OLUŞTURMA MERKEZİ KURULMALIDIR.

SEKTÖR: DOĞAL KAYNAK KULLANIMI EEB SWOT ANALİZİ

İLGİLİ HEDEF	ANAHTAR KELİMELER	GÜÇLÜ YÖNLER (A)	ZAYIF YÖNLER (B)	FIRSATLAR	TEHDİTLER (D)	DÜŞÜNCELER (E)
2. SOSYAL ALT YAPININ OLUŞTURULMASI	DOĞAL KAYNAKLARIN BİLİNÇLİ KULLANIMI	• YÖRE HALKININ DOĞAYLA İÇİÇE YAŞAMASI • KAYNAK KULLANIMINDA YAŞADIĞI SORUNLARI BİLMESİ, YAŞAMASI • SORUNLARI ÇÖZMEK İSTEMESİ	• EĞİTİM DÜZEYİNİN DÜŞÜK OLMASI	• BÖLGE HALKININ DOĞAYI TANIMASI • KULLANICI KİTLENİN YÖRE HALKINDAN OLUŞMASI • BÖLGE VE YAKIN ÇEVREDE ÜNİVERSİTELERİN VARLIĞI	• YENİLİKLERE KAPALI OLMA • GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE KADAR GELMİŞ KULLANIM ALIŞKALIKLARINDAN VAZGEÇMENİN GÜÇLÜĞÜ	• ORMAN, DAĞ KÖYLÜSÜ VE AVCILARA YÖNELİK EĞİTİM • KÖYLERDE VE OKULLARDA BİLİNÇLENDİRME SEMİNERLERİ • YÖRE HALKININ ÜSTLENECEĞİ ROLÜ GEREĞİ VERİLMESİ DÜŞÜNÜLEN BİLGİ PAKETLERİNİN OLUŞTURULMASI
	YÖRE HALKINI ÜSTLENECEĞİ ROLE YÖNELİK BİLGİLENDİRME	• YÖRE HALKININ KENDİ TOPRAKLARI ÜZERİNDE SÖZ SAHİBİ OLMAK İSTEMESİ • YÖREYE ÖZGÜ MODEL GELİŞTİRME OLANAKLARI	• EĞİTİM DÜZEYİNİN DÜŞÜK OLMASI	• GÖÇ SORUNU, İŞSİZLİK SORUNU AÇISINDAN YÖRE HALKININ KISITLI KOŞULLARI • YÖRE HAKININ YAŞADIĞI SIKINTILAR, ZAMAN VE EMEKTEN TASARRUF ETME DÜŞÜNCESİ • BÖLGE VE YAKIN ÇEVRE ÜNİVERSİTELERİNİN VARLIĞI	• YENİLİKLERE KAPALI OLMA • BÖLGE KALKINMASI İÇİN GETİRİLEN MODEL İÇİNDE YÖRE HALKININ BULUNMAK İSTEMEYİŞİ	• YÖRE HALKININ KALKINMADAKİ ALACAĞI ROL GEREĞİ VERİLMESİ DÜŞÜNÜLEN BİLGİ PAKETLERİNİ OLUŞTURMA • YÖRE HALKININ KALKINMADAKİ ROLÜNÜN ÖNEMİ HAKKINDA BİLGİLENDİRME ÇALIŞMALARI, SEMİNERLER, YÜZYÜZE GÖRÜŞMELER VE TARIŞMA PLATFORMLARI YARATMA • YÖRE HALKI ÜZERİNDE SÖZÜ GEÇEN KİŞİLERE ULAŞMA • DENEME VE ÖRNEK ALANLARDAKİ DENEYİMLERİ GÖRSEL ANLATI TEKNİKLERİ İLE BİLİNÇLENDİRME

SEKTÖR: DOĞAL KAYNAK KULLANIMI EEB SWOT ANALİZİ

İLGİLİ HEDEF	ANAHTAR KELİMELER	GÜÇLÜ YÖNLER (A)	ZAYIF YÖNLER (B)	FIRSATLAR	TEHDİTLER (D)	DÜŞÜNCELER (E)
4. SERMAYE BİRİKİMİ VE DOĞRUDAN YATIRIM		• BÖLGENİN DOĞAL KAYNAK POTANSİYELİNİN VARLIĞI YATIRIMCILARI ÇEKMESİ • YENİ MEKAN VE ÇEVRE YARATMASI		• ŞİMDİYE KADAR YATIRIMLARDAN ALINAN PAYIN AZ OLMASI • SERMAYE YATIRIMLARI İÇİ ÇEKİCİ BİR BÖLGE OLMASI		